

Досвід ведення гібридних конфліктів

анотований бібліографічний список
2021. – Вип. 2 (11 – 20 січня). – 33 с.
(<http://nplu.org/article.php?id=423&subject=3>)

Книги, статті з наукових періодичних і продовжуваних видань

1. **Базарко І. М. Державна політика формування сучасних підходів з підвищення ефективності інформаційної безпеки в контексті національної обороноздатності України / І. М. Базарко // Держава та регіони. Серія : Держ. упр. — 2019. — № 4. — С. 266-270.** *Проаналізовано еволюцію державної політики національної безпеки щодо виконання пріоритетних завдань суспільного розвитку в Україні. Указано, що проблема захисту від інформації істотно складніша за проблему захисту інформації через те, що інформаційні загрози надзвичайно різноманітні, а їх вплив далеко не завжди є очевидним. Визначено, що критерієм забезпечення інформаційної безпеки є наявність стану захищеності життєво важливих інтересів, які встановлюється за сукупністю ознак захищеності.*

2. **Бондар Г. Л. Інформаційна політика та інформаційна безпека / Г. Л. Бондар, Л. О. Ракутіна // Публіч. упр. та мит. адміністрування. — 2019. — № 2. — С. 42-49.** *Указано, що стрімкий розвиток інформаційних технологій трансформує світ, а інформація стає стратегічним ресурсом держави, продуктивною силою та товаром. Це здатне викликати прагнення держав, організацій й окремих громадян одержати переваги за рахунок оволодіння інформацією, а також за рахунок завдання збитків інформаційним ресурсам супротивника і захисту своїх інформаційних ресурсів. Встановлено, що національна безпека істотно залежить від забезпечення інформаційної безпеки, а внаслідок подальшого технічного прогресу ця залежність буде тільки зростати. Текст: <http://customs-admin.umsf.in.ua/archive/2019/4/6.pdf>*

3. **Економічний і соціальний розвиток України в XXI столітті: національна візія та виклики глобалізації** : зб. тез доп. XVII Міжнар. наук.-практ. конф. молод. Вчених, [14 - 15 трав. 2020 р.] / М-во освіти і науки України, Терноп. нац. екон. ун-т, Рада молодих вчених ; [редкол.: Т. А. Бінчаровська та ін.]. — Тернопіль : ТНЕУ, 2020. — 159 с. : іл., табл. **Шифр зберігання в Бібліотеці: A809386** *Зі змісту: Щодо питання кваліфікації збройних конфліктів / У. З. Коруц, А. І. Рівна. — С. 20-22.*

4. **Євсєєв І. Г. Щодо правового статусу учасників добровольчих формувань, які виконували завдання антитерористичної операції в Донецькій та Луганській областях (2014 – 2018)** / І. Г. Євсєєв // Воєн.-іст. вісн. : зб. наук. пр. / Нац. ун-т оборони України. — Київ, 2019. — № 4 (34). — С. 34-45. **Шифр зберігання в Бібліотеці : Бп17551-4(34).** *Проаналізовано державні рішення щодо надання правового статусу учасника бойових дій учасникам добровольчих формувань, що були утворені або самоорганізувалися для захисту територіальної цілісності України та брали безпосередню участь в антитерористичній операції (АТО) у взаємодії із військовими частинами (підрозділами) Збройних Сил (ЗСУ), Міністерства внутрішніх справ України, Національної поліції, Національної гвардії України, Служби безпеки України та іншими утвореними відповідно до законів України військовими формуваннями та правоохоронними органами. Увагу зосереджено на об'єктивній потребі визначення правового статусу учасників добровольчих формувань, що на першому етапі АТО не увійшли до сил оборони.* Текст: <http://viv.nuou.org.ua/article/view/193267>

5. **Житник О. М. ОРДЛО як FATA? Компаративний аналіз державних механізмів України та Пакистану щодо повернення окупованих територій: державно-управлінський аспект** / О. М. Житник // Публіч. упр. та мит. адміністрування. — 2019. — № 2. — С. 43-49. *Подано порівняльний аналіз механізмів державного управління України та Пакистану щодо повернення окупованих і непідконтрольних територій. Здійснено аналіз історичних подій, сучасних політичних рішень і пропозицій у*

частині, що стосується тимчасово окупованих територій Донецької та Луганської областей України та територій племен федерального управління Пакистану. Запропоновано шляхи, альтернативні підходи щодо повернення під контроль України тимчасово окупованих районів Донецької та Луганської областей.

Текст: [http://customs-](http://customs-admin.umsf.in.ua/archive/2019/2/6.pdf)

[admin.umsf.in.ua/archive/2019/2/6.pdf](http://customs-admin.umsf.in.ua/archive/2019/2/6.pdf)

6. **Казанський Д. Як Україна втрачала Донбас** / Денис Казанський, Марина Воротинцева. — Харків : Чорна гора, 2020. — 326, [2] с. **Шифр зберігання в Бібліотеці : A809589.** *Це новітня історія двох областей України – Донецької та Луганської. Це хронологія подій становлення потужних фінансово-політичних кланів на тлі економічної катастрофи краю, російської експансії та витоків сепаратизму. Книга про те, як могутні донбаські клани спочатку розпалили вогонь ворожнечі, а потім згоріли у ньому самі та зіштовхнули свій край у прірву кровопролиття.*

7. **Коваленко О. В. Концептуальні засади розвитку національної системи кібербезпеки України на сучасному етапі державного будівництва** / О. В. Коваленко // Державне упр. : удосконалення та розвиток. — 2020. — № 6. — Електронні дані. *Встановлено, що з причин складності кібернетичної сфери в умовах інформаційної глобалізації, трансграничного характеру сучасних загроз кібербезпеці та гібридної війни проти нашої держави існує нагальна необхідність розвитку системи забезпечення кібербезпеки України. Обґрунтовано, що концептуальними засадами розвитку національної системи кібербезпеки України є ідеї паспортизації загроз кібербезпеки і технологізації державного реагування на загрози кібербезпеці, які розроблялися вітчизняними науковцями. Доведено, що важливими напрямками розвитку національної системи кібербезпеки України є розробка паспортів загроз кібербезпеці, технологій державного реагування на виявлені загрози кібербезпеці та впровадження їх у державно-управлінську практику.* Текст: <http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=1694>

8. **Коруц У. З. Зміст пропаганди та обмеження свободи вираження поглядів у практиці Європейського суду з прав людини / У. З. Коруц // Право і сусп-во. — 2020. — № 1, ч. 2. — С. 179-185. Здійснено правовий аналіз рішень Європейського суду з прав людини (ЄСПЛ) у справах щодо порушення статті 10 ЄКПЛ. Зокрема, проаналізовано на підставі правових позицій ЄСПЛ, де міститься порушення ст. 10, що є правомірним обмеженням свободи вираження поглядів, а що вважається пропагандою. Наголошено, що втручання на національному рівні відповідними органами може призвести до порушення права, гарантованого статтею 10 ЄКПЛ (свобода вираження поглядів), (не) відповідати нагальній суспільній потребі, (не)бути пропорційним переслідуванню законним цілям і (не)бути необхідним у демократичному суспільстві, щоб заходи були необхідні в інтересах національної безпеки та були пропорційними переслідуванню законній меті.**
Текст: http://pravoisuspilstvo.org.ua/archive/2020/1_2020/part_2/31.pdf

9. **Матеріали міжнародної науково-практичної конференції "Психологічні науки: теорія і практика сучасної науки", 16 – 17 серп. 2019 р., м. Запоріжжя / М-во освіти і науки України, Клас. приват. ун-т, Акад. "Большак" (Казахстан). – Запоріжжя : Класич. приват. ун-т, 2019. – 93 с. : іл., табл. Шифр зберігання в Бібліотеці: A808250** *Зі змісту: Характеристика конфліктної поведінки членів танкових екіпажів Збройних сил України при виконанні завдань за призначенням / Т. О. Кучерява. – С. 15-19; Програма комплексу занять «Психологічні особливості перебування осіб у примусовій ізоляції, в т. ч. у військовому полоні» / К. О. Кравченко. – С. 74-79.*

10. **Орлова Н. С. Інформаційна безпека у системі національної безпеки України / Н. С. Орлова // Держава та регіони. Серія : Держ. упр. — 2019. — № 4. — С. 166-170. Обґрунтовано необхідність формування та вдосконалення механізмів забезпечення інформаційної політики як пріоритетного складника у реалізації державної політики та ефективного функціонування системи національної безпеки України. Визначено основні**

цілі, принципи забезпечення, інструменти реалізації (доктрини, концепції, стратегії) та елементи національної безпеки України. Текст: <https://doi.org/10.32840/1813-3401-2019-4-27>

11. **Прав Р. Ю. Удосконалення стратегічного та оперативного управління державною безпекою в інформаційній сфері в умовах гібридної війни** / Р. Ю. Прав // Публіч. упр. та мит. адміністрування. — 2019. — № 2. — С. 149-156. *Зазначено, що процес забезпечення державної безпеки має бути безперервним і безпосереднім на всіх рівнях управління. Наголошено на важливості прийняття рішень щодо інформаційної безпеки на стратегічному рівні і розроблення детальних завдань на тактичному рівні, адже вони стають основою для забезпечення реалізації рішень на оперативному рівні.* Текст: <http://customs-admin.umsf.in.ua/archive/2019/2/20.pdf>

12. **Сегеда С. П. Створення Спільного центру з контролю та координації питань припинення вогню та стабілізації лінії розмежування сторін як засіб реалізації мінських домовленостей** / С. П. Сегеда, О. І. Покотило // Воєн.-іст. вісн. : зб. наук. пр. / Нац. ун-т оборони України. — Київ, 2019. — № 4 (34). — С. 5-14. *Шифр зберігання в Бібліотеці : Бп17551-4(34). Розкрито засади створення і функціонування Спільного центру і його роль у дотриманні Мінських угод, які діють в особливих районах Донецької і Луганської областей.* Текст: <http://viv.nuou.org.ua/article/view/193262>

13. **Сороківська-Обіход А. І. Українсько-латвійське співробітництво у військовій сфері у період 1991 – 2018 рр.** / А. І. Сороківська-Обіход // Воєн.-іст. вісн. : зб. наук. пр. / Нац. ун-т оборони України. — Київ, 2019. — № 4 (34). — С. 68-80. *Шифр зберігання в Бібліотеці : Бп17551-4(34). Розглянуто основні форми та методи українсько-латвійського співробітництва у військовій сфері. Значну увагу приділено місцю і ролі, яку відіграє Латвія в процесі інтеграції України до*

структур ЄС та НАТО. Наголошено, що в умовах збройної агресії Російської Федерації щодо України та загрози безпеки у Європі, Латвія надає Україні військову і економічну допомогу, як у межах НАТО, так і на двосторонній основі. Латвія також виступає надійним союзником України на зовнішньополітичній арені, всіляко підтримує українські ініціативи і тим самим сприяє зростанню її міжнародного авторитету. Зазначено, що в умовах російської збройної агресії проти України дедалі актуальнішою стає необхідність посилення українсько-латвійського співробітництва у військовій сфері, оскільки це відповідає життєвим інтересам обох держав. Текст: <http://viv.nuou.org.ua/article/view/193275>

14. **Сохацький О. Військові витрати в умовах зростання геополітичних ризиків та зміни характеру міжнародних конфліктів /** Олександр Сохацький // Світ фінансів. — 2020. — Вип. 3. — С. 98-113. *Розглянуто суть військових витрат в умовах зміни характеру сучасних міжнародних конфліктів для вироблення наукових підходів щодо визначення їх обсягів і структури.*

15. **Стасюк Ю. М. Волонтерська допомога українським добровольчим формуванням на початку антитерористичної операції /** Ю. М. Стасюк // Воєн.-іст. вісн. : зб. наук. пр. / Нац. ун-т оборони України. — Київ, 2019. — № 4 (34). — С. 15-33. **Шифр зберігання в Бібліотеці : Bn17551-4(34).** *Досліджено участь волонтерів, благодійників у забезпеченні українських добровольчих формувань під час їх створення на початку антитерористичної операції (АТО) у 2014 р. Розглянуто унормотворену законодавчу базу функціонування волонтерства в Україні стосовно зміцнення національної оборони держави. Висвітлено, як держава оцінила волонтерство та захищала учасників, які активно забезпечували необхідним захисників Вітчизни на Сході України під час АТО. Текст: <http://viv.nuou.org.ua/article/view/193266>*

16. **Токунова А. В. Імплементация керівних принципів ООН у сфері бізнесу і прав людини в рамках відновлення та розбудови миру в східних регіонах України** / А. В. Токунова // *Право та держ. упр.* — 2019. — № 2, ч. 2. — С. 28-33. *Розглянуто низку пропозицій щодо шляхів імплементатії Керівних принципів ООН у сфері бізнесу і прав людини до нормативно-правової бази України в напрямі забезпечення дотримання прав людини в районах, які знаходяться під впливом конфлікту (з фокусом на Донецькій і Луганській областях).* Текст: http://pdu-journal.kpu.zp.ua/archive/2_2019/tom_2/6.pdf

17. **Фурман І. І. Експансія Російської Федерації в Україні 1991–2014 рр. як складова загальної стратегії ліквідації української державності** / І. І. Фурман, О. П. Дузь-Крятченко // *Воєн.-іст. вісн. : зб. наук. пр.* / Нац. ун-т оборони України. — Київ, 2019. — № 4 (34). — С. 46-67. **Шифр зберігання в Бібліотеці : Бп17551-4(34).** *Показано, що для досягнення своєї стратегічної мети Росія проводила експансіоністську політику, яка завдала значної шкоди національній безпеці України. Окреслено основні її напрями, зокрема територіальну, політичну, економічну, культурну, релігійну, інформаційну та військову експансії. Зазначено, що у 1991–2014 рр., у період від розпаду СРСР і набуття Україною незалежності до відкритої збройної агресії до неї з боку Російської Федерації, російсько-українські відносини не були добросусідськими. Незважаючи на укладені двосторонні договори про дружбу, співробітництво і партнерство між двома суверенними країнами, вони супроводжувалися шантажем, брехнею, залякуванням, провокаціями та іншими діями, зокрема погрозами застосувати зброю. Доведено, що агресія РФ проти України не розпочалася у 2014 р. з окупації Криму і частини Донецької і Луганської областей, а має значно довші історичні корені. Територіальні претензії до України не зникли, що вимагає, передусім від української влади, забезпечувати захист життєвих національних інтересів, проводячи більш активну рішучу політику щодо сусідніх країн, передусім Росії. Наведено статистичні дані,*

нормативно-правові акти і висловлювання певних політичних лідерів РФ і України, що посилює аргументацію та висновки авторів із зазначеної проблематики. Текст: <http://viv.nuou.org.ua/article/view/193280>

18. **Ціннісний вимір політичної діяльності** : VI (X) Всеукр. наук.-практ. конф., 26 черв. 2020 р. : зб. наук. пр. / М-во освіти і науки України, Херсон. нац. техн. ун-т ; [редкол. Ю. М. Бардачов (голова) та ін.]. — Херсон : Вишемирський В. С., 2020. — 131 с. — **Шифр зберігання в Бібліотеці : A809595** *Зі змісту : Стратегічна комунікація як ціннісна основа протидії гібридній війни / С. В. Сірий. – С.48-50; Деякі питання застосування інституту амністії у стратегії реінтеграції Донбасу / О. О. Чорний. – С. 52-57; Сепаратизм як суспільно-політичне явище. – С. 81-84.*

19. **Яремко Г. З. Асоціація норм про злочини терористичного характеру у Кримінальному кодексі України** / Г. З. Яремко // *Право і сусп-во.* — 2020. — № 1, ч. 2. — С. 148-155. *Визначено генеральну норму та sui generis норми про злочини терористичного характеру. Обґрунтовано, що останні норми фактично є нормами про готування до терористичного акту чи співучасті у такому. Ядром системи є норма про терористичний акт (ст. 258 КК України), варіантними sui generis нормами є ті, що закріплені в статтях 258-1, 258-2, 258-3, 258-4 та 258-5 Кримінального кодексу України і передбачають відповідальність за готування та співучасть (за винятком виконавця) у вчиненні терористичного акту, а також публічні заклики до такого.*

Текст:

http://pravoisuspilstvo.org.ua/archive/2020/1_2020/part_2/27.pdf

Статті з періодичних видань

20. **Алексеева И. Дискуссия была "непростой": у Зеленского рассказали, о чем Ермак разговаривал с Козаком в Берлине** [Электронный ресурс] / Ирина Алексеева // *Fakty. ua* : [веб-сайт]. – 2021. – 12 янв. — Электрон. данные. *Як повідомили в Офісі Президента України*

(ОПУ), 12 січня у Берліні на рівні радників України, Росії, Німеччини та Франції відбулись переговори щодо Донбасу в межах зустрічі «нормандської четвірки». Із української сторони в перемовинах брав участь керівник ОПУ Андрій Єрмак, із російської - заступник голови адміністрації Президента РФ Дмитро Козак. Зазначено, що сторони торкнулися всіх питань порядку денного - від безпеки до гуманітарних. Дискусія була непростюю, але носила конструктивний характер. У зустрічі також брала участь спецпредставник голови ОБСЄ в Тресторонній контактній групі (ТКГ) з урегулювання ситуації на Донбасі Хайді Грау. За словами представника Росії Дмитра Козака, остаточних рішень знайти не вдалося, але зустріч була якоюсь мірою корисною. Текст: <https://politics.fakty.ua/365558-diskussiya-byla-neprostoju-u-zelenskogo-rasskazali-o-chem-ermak-razgovarival-s-kozakom-v-berline>

21. **Алексеева И. "Киборги выстояли, не выдержал бетон": страна отмечает Всеукраинский день памяти защитников Донецкого аэропорта** [Электронный ресурс] / Ирина Алексеева // Fakty. ua : [веб-сайт]. – 2021. – 16 янв. — Электрон. данные. Зазначено, що 16 січня в Україні відзначають День пам'яті захисників Донецького аеропорту (ДАП). Слова «Кіборги вистояли, не витримав бетон» українці пам'ятають з початку 2015 року. За стійкість, безстрашність і непереможність українських захисників аеропорту назвали «кіборгами», а ДАП став символом мужності, стійкості і оплотом українського духу. Пам'ятну дату встановили з ініціативи українських воїнів, які захищали цей стратегічний об'єкт. Згадано героїчні сторінки оборони ДАП, яка тривала 242 дні: з 26 травня 2014 по 22 січня 2015 року. Текст: <https://society.fakty.ua/365894-kiborgi-vystoyali-ne-vyderzhal-beton-strana-otmechaet-vseukrainskij-den-pamyati-zacshitnikov-doneckogo-aeroporta>

22. **Алексеева И. Оккупанты ранили украинского военного возле Золотого-4** [Электронный ресурс] / Ирина Алексеева // Fakty. ua : [веб-сайт]. – 2021. – 13 янв. — Электрон. данные. Зазначено, що 12 січня, в районі

проведення операції Об'єднаних сил (ООС) на Донбасі поранення отримав український військовослужбовець. Як повідомили у штабі ООС, недалеко від Золото-4 в Луганській області противник вів вогонь із гранатометів різних систем і стрілецької зброї. У результаті обстрілу один військовослужбовець отримав осколкове поранення. Захиснику надали необхідну медичну допомогу, стан здоров'я воїна задовільний. Всього за добу на донбаському фронті було зафіксовано одинадцять порушень режиму припинення вогню. Текст: <https://ukrainenews.fakty.ua/365571-okkupanty-ranili-ukrainskogo-voennogo-vozle-zolotogo-4>

23. **Алексеева И. С** **видом на Луганск: военные установили флаг Украины под носом у боевиков** [Электронный ресурс] / Ирина Алексеева // Fakty. ua : [веб-сайт]. – 2021. – 12 янв. — Электрон. данные. Як повідомила у Facebook волонтер Таня Власюк, військовослужбовці, які захищають Україну на Донбасі, встановили у Луганській області великий український прапор. На металеву конструкцію прапор встановив військовий Євген Ісаєв. З цього місця до позицій проросійських бойовиків близько 800 метрів і їм добре видно синьо-жовте полотнище. «Наш прапор замайорів на висотідесь під Луганськом. Нехай окупанти знають - тут наша земля ... Спасибі нашим захисникам за захист», - написала волонтер. Текст: <https://ukrainenews.fakty.ua/365548-s-vidom-na-lugansk-voennye-ustanovili-flag-ukrainy-pod-nosom-u-boevikov>

24. **Банний А. Анатолій Банний: ”Яка величезна сила в українців, якщо вони об'єднані високою ідеєю!”** / Анатолій Банний ; спілкувалася Ганна Антипович // Полтав. думка. – 2021. – 7 січ. (№ 1). — С. 1, 5. Наведено інтерв'ю з волонтером, правозахисником, головою Полтавського обласного Товариства політв'язнів та репресованих Анатолієм Банним про його волонтерську діяльність та забезпечення українських воїнів. Зауважено, що Анатолій Банний намагався потрапити добровольцем у армію, але його не взяли, бо мав травму та операцію, однак його син воював у складі 53-ої окремої механізованої бригади Збройних Сил

України (за роки війни пройшов від рядового до лейтенанта, командира мотопіхотного взводу). За словами Анатолія, ситуація із забезпеченням воїнів краща, ніж була у 2014 – 2016 рр., однак щодо інформаційної пропаганди, то прифронтові території грузнуть, споживаючи російський інформаційний продукт.

25. **Бесперстова О. «Судебное преследование генерала Назарова может праздновать только Россия»: авторитетные военные, эксперты и дипломаты США обратились к властям Украины с заявлением** [Электронный ресурс] / Ольга Бесперстова // Факту. ua : [веб-сайт]. – 2021. – 11 янв. — Электрон. данные. Зазначено, що 11 січня 2021 року на прес-конференції у Вашингтоні оприлюднено спільну заяву авторитетних військових, експертів і дипломатів про справу генерала Назарова (якого звинувачують у службовій недбалості, що призвела до тяжких наслідків, пов'язаних із терористичним актом - збиттям бойовиками у ніч з 13 на 14 червня 2014 року над Луганськом літака Іл-76 МД), адресовану Президенту України, Парламенту, Верховному Суду і Раді національної безпеки і оборони (РНБО). Наведено повний текст цього документа під назвою «Заява занепокоєння щодо цивільної криміналізації рішень бойового командира і його вплив на безпеку і західну підтримку України». Після викладення фактів, у Заяві резюмовано: «...Пропонуємо, щоб Офіс Президента, Парламент, Верховний суд і РНБО: забезпечили ретельний розгляд цього питання на найвищому рівні, максимально враховуючи глибоку занепокоєність дуже багатьох високопоставлених і досвідчених бойових командирів України і, з огляду на заяву України про майбутнє членство у НАТО, переглянуте у світлі західної практики, скасували рішення 2010 року про перенесення кримінальної відповідальності щодо військовослужбовців із Міністерства оборони України до Генеральної прокуратури з питань, пов'язаних із рішеннями, прийнятими у бойових умовах або іншим чином під час війни. Це справи, які слід розглядати у військовому трибуналі, за участю журі з досвідчених військовослужбовців; залишили генерала Назарова на

свободі та призупинили будь-які інші заходи проти нього до завершення перегляду на найвищому рівні поводження з військовослужбовцями та практики цивільних вердиктів щодо них». У Заяві наголошено, що «судове переслідування генерала Назарова в Україні та криміналізація рішень бойового командира - це те, чому може радіти і що може святкувати тільки Росія". Текст: <https://world.fakty.ua/365438-sudebnoe-presledovanie-general-a-nazarova-mozhet-prazdnovat-tolko-rossiya-avtoritetnye-voennye-eksperty-i-diplomaty-ssha-obratilis-k-vlastyam-ukrainy-s-zayavleniem>

26. **Вершбоу А. Александр Вершбоу: «Украине не стоит ждать от Байдена поблажек, потому что он хочет, чтобы вы завершили начатые реформы»** [Электронный ресурс] / Александр Вершбоу ; подготовили Ольга Бесперстова, Игорь Козлов // Fakty. ua : [веб-сайт]. – 2021. – 17 янв. — Электрон. данные. Наведено матеріали інтерв'ю із колишнім заступником генерального секретаря НАТО (з 2012 по 2016 рік), колишнім послом США в Росії, а нині науковим співробітником Атлантичної ради Олександром Вершбоу. У контексті змін, що відбудуться у зв'язку зі вступом на посаду новообраного Президента США Джо Байдена, О. Вершбоу відповів на актуальні питання, які насамперед цікавить українців: як складуться відносини Києва з нашим головним стратегічним партнером, якими будуть пріоритети, чи знайдуть Президенти В. Зеленський і Д. Байден спільну мову, чи зменшиться підтримка України або вона стане більш вагомюю, чи посилиться політика США по відношенню до країни-агресора тощо. Він упевнений, що «політика нової адміністрації США по відношенню до України буде дуже активною, а головне - послідовною». За словами політика, «Байден підтримує суверенітет України, її незалежність і прагнення українського народу до спільного майбутнього з країнами Європейського Союзу і НАТО». О. Вершбоу зазначив: «Байден буде рішуче налаштований на те, щоб домагатися формування єдиного західного фронту, щоб політика США та їхніх європейських партнерів щодо України була узгодженою». Він також впевнений у тому, що «Байден продовжить надавати військову

допомогу Україні і ще більш наполегливо проводити політику санкцій, що мають стратегічний ефект, щоб змусити Росію змінити свою поведінку. І, звичайно, він продовжить підтримувати проведення реформ у вашій країні».

О. Вершбоу впевнений « ...що нова американська адміністрація ... намагатиметься брати активну участь у переговорах, в яких будуть також задіяні ... Україна, Німеччина і Франція. Одночасно США вестимуть паралельні прямі переговори, що стосуються української тематики, з Росією». Але О. Вершбоу не впевнений, що «США наполягатимуть на приєднанні до нормандського формату». Окрему увагу О. Вершбоу приділив стратегії НАТО у 2021 році, указавши на необхідність ревізії політики Альянсу по відношенню до Росії. За його словами, «може бути вироблена єдина трансатлантична стратегія, спрямована на те, щоб змусити Москву виконувати міжнародні зобов'язання», до того ж, «треба зробити так, щоб Росія платила велику ціну за свою агресивну політику. І тоді все це може змусити її відмовитися від підтримки сепаратистів і припинити гібридну тактику щодо України та інших сусідів». Текст: <https://ukrainenews.fakty.ua/365922-aleksandr-vershbou-ukraine-ne-stoit-zhdat-ot-bajdena-poblazhek-potomu-chto-on-hochet-chtoby-vy-zavershili-nachatye-reformy>

27. **Власенко В. ЄСПЛ: Росія контролювала Крим до березневого "референдуму" : Європейський суд з прав людини визнав прийнятним позов України проти Росії у кримській справі майже за всіма пунктами / Вікторія Власенко // Уряд. кур'єр. – 2021. – 16 січ. (№ 10). – С. 2. Йдеться про рішення Європейського суду з прав людини (ЄСПЛ) визнати прийнятним позов України проти Росії у справі "Україна проти Росії (щодо Криму)", яка стосується порушень прав людини у Криму в період з 27 лютого 2014 року по 26 серпня 2015 року. У справі ЄСПЛ розглядатиме звинувачення щодо неналежного розслідування Росією вбивств і зникнень людей у Криму, незаконного позбавлення волі й тортур, переслідування неросійськомовних засобів масової інформації (ЗМІ), залякування релігійних діячів, незаконного надання російського громадянства та інших. В той же час суд відхилив як**

неаргументовані звинувачення України за трьома пунктами: в тому, що російська влада у Криму націоналізувала власність українських військових, встановила там "адміністративну практику щодо вбивств/розстрілів" та переслідування міжнародних журналістів. Також Міністерство закордонних справ України (МЗС України) веде ще три справи проти Російської Федерації (РФ) у міжнародних судових інстанціях: Міжнародний суд ООН розглядає питання про порушення Росією конвенцій про боротьбу з фінансуванням тероризму та ліквідацію всіх форм расової дискримінації у Криму; міжнародні арбітражі розглядають питання порушення прав України як прибережної держави в Чорному та Азовському морях і Керченській протоці й протиправного затримання трьох українських військово-морських кораблів та 24 членів їхніх екіпажів. Зазначено, що всі ці справи - складові єдиної стратегії міжнародно-правового захисту інтересів України, і в МЗС України переконані, що Росії не вдасться уникнути відповідальності за порушення прав людини та основоположних норм і принципів міжнародного права. Текст: <https://ukurier.gov.ua/uk/articles/yespl-rosiya-kontrolyovala-krim-do-bereznevo-ref/>

28. **Вода в обмін на мир: у МЗС розповіли, чи обговорюють з Росією відновлення водопостачання до Криму** [Електронний ресурс] // Крим. світлиця. – 2021. – 15 січ. (№ 2). — Електрон. дані. Наведено коментарі міністра закордонних справ України Дмитра Кулеби стосовно того, що представники України не обговорюють з росіянами питання відновлення постачання води до окупованого Криму в обмін на припинення війни на Донбасі. Текст:

<http://svitlytsia.crimea.ua/index.php?section=article&artID=22913>

29. **Гал І. ЕСПЧ признав контроль Росією Криму до анексії** [Електронний ресурс] / Ирина Гал // Fакту. ua : [веб-сайт]. – 2021. – 14 янв. — Електрон. дані. Йдеться про те, що Європейський суд з прав людини (ЄСПЛ), який отримав матеріали у справі про агресію Росії в окупованому Криму і почав розглядати справу по суті, визнав, що Росія одержала

фактичний контроль над півостровом не пізніше 27 лютого 2014 року. Як передає «Європейська правда», суд погодився з позицією України. «В ніч на 27 лютого легітимна цивільна влада в Криму була усунена силою і заміщена агентами РФ. Російські війська і парамілітарні організації перешкоджали українським військовим і не давали їм покинути місця розташування і не давали перекинути до Криму українських військових із материка. Головні пункти доступу до Криму по землі, воді і повітря були заблоковані російськими військовими і парамілітарними силами», - йшлося в поданні України до ЄСПЛ. Також судді визнали неправомірними будь-які рішення, ухвалені в судах Криму, і погодилися з твердженнями України про «існування адміністративної практики поширення законодавства РФ на Крим», зазначивши, що «починаючи з 27 лютого 2014 суди, які діяли в Криму, не можуть вважатися сформованими законно».

Текст:

<https://ukrainenews.fakty.ua/365707-espch-priznal-kontrol-rossiej-kryma-do-anneksii>

30. **Гал И. Частное детективное агентство из Киева "сливало" секретную информацию россиянам** [Электронный ресурс] / Ирина Гал // Fakty. ua : [веб-сайт]. – 2021. – 14 янв. — Электрон. данные. *Йдеться про те, що колишній співробітник Національної поліції України організував детективне агентство, яке продавало інформацію із баз даних, у тому числі й на замовлення росіян і в інтересах осіб, які мешкають на території окупованого Криму. Як повідомили у Київській міській прокуратурі, на продаж йшла інформація із баз даних «Безпечна столиця» КМДА, даних банківських установ, Державної податкової служби, Національної поліції, Державної прикордонної служби, органів юстиції та інших відомств. Крім колишнього правоохоронця в агентстві працювали співробітник поліції, керівник структурного підрозділу податкової служби та інші. Окрім торгівлі даними, «детективи» проводили незаконне стеження і забезпечували зламування електронних поштових скриньок і месенджерів. Вартість «послуг» становила від 100 до 2000 доларів. Зазначено, що*

правоохоронці провели обшуки у співробітників агентства, вирішується питання про повідомлення їм про підозру. Текст: <https://crime.fakty.ua/365731-chastnoe-detektivnoe-agentstvo-iz-kieva-slivalo-sekretnuyu-informaciyu-rossiyanam>

31. **Горелов С. Гіркин назвав ОРДЛО «безнадійною, унылою, грязной, вонючей клоакой»** [Електронний ресурс] / Сергей Горелов // Fakty.ua : [веб-сайт]. – 2021. – 11 янв. — Електрон. данні. *Як повідомив у своєму Telegram-каналі журналіст Денис Казанський, російський терорист Ігор Гіркин (Стрелков) в інтерв'ю російському блогеру Петру Калашнікову заявив, що «влада Л/ДНР» роблять все, щоб перетворити окуповану частину Донбасу «у відстійник, смердючу канаву», при цьому прикриваючись ідеєю «русского мира». Гіркин називає захоплену Росією частину Донбасу «безнадійною, сумною, брудною, смердючою клоакою». Д. Казанський зауважив, що «найбільш приголомшливо, що це говорить творець "ДНР", який сам же всюди хвалиться, що саме він натиснув спусковий гачок війни. І тепер він наплюжить "Л/ДНР" із таким виглядом, ніби не має до їх створення ніякого відношення».* Текст: <https://ukraine.fakty.ua/365408-girkin-nazval-ordlo-beznadezhnoj-unyloj-gryaznoj-vonyuchej-kloakoj>

32. **Добров В. Российские агенты окончательно похоронят «Энергоатом», — СМИ** [Електронний ресурс] / Владимир Добров // Fakty.ua : [веб-сайт]. – 2021. – 15 янв. — Електрон. данні. *Висвітлено зміст статті під назвою «Російські агенти остаточно поховують «Енергоатом»», розміщеної на сайті ресурсу «Інформатор». Статтю присвячено ситуації навколо державної компанії, яка до недавнього часу приносила до бюджету мільярди гривень прибутку, а наразі опинилася на межі повного знищення. Указано, що дата засідання, на якому розглянуть рішення про корпоратизацію НАЕК «Енергоатом» та перепідпорядкування компанії Кабінету Міністрів України (КМ України), фактично стане датою її офіційного знищення. Акцентовано увагу на низці корупційних скандалів із закупівлі запчастин для українських АЕС, класичній рейдерській схемі, коли*

штучно введене у кризу підприємство "корпоратизують" під гаслом необхідності його порятунку, а також на діяльності керівників компанії - Германа Галущенка - призначенця з Банкової, віце-президента та його молодшого партнера Олега Бояринцева. Зауважено, що, незважаючи на всі застереження експертів і численні журналістські розслідування, ні Г. Галущенко, ні О. Бояринцев жодного разу навіть не потрапили у поле зору правоохоронців, а у владних кабінетах їх досі вважають вправними антикризовими менеджерами. Наголошено, що «українські спецслужби не збентежили очевидні факти, що пов'язують згаданих осіб із крайною-агресором, хоча про їхню співпрацю із російськими агентами впливу теж неодноразово згадували ЗМІ. Однак ні Головне управління розвідки, ні Служба зовнішньої розвідки, ні спеціалізовані антикорупційні структури ніякої перевірки за цими фактами так і не провели». Указано на контакти згаданих осіб зі скандальною фігурою Андрія Деркача, якого США офіційно називають агентом російських спецслужб. Так, у заяві Держдепартаменту США сказано: «Деркач, народний депутат України, вже більше десяти років є активним російським агентом, який підтримує тісні зв'язки з російськими спецслужбами». Зауважено, що «тільки в українських політичних реаліях люди Деркача, ...Галущенко і Бояринцев, прямо під носом українських розвідувальних служб можуть контролювати стратегічну галузь атомної енергетики». Згадуючи публічні запевняння заокеанських партнерів керівником Офісу Президента України (ОПУ) А. Єрмаком у повній підтримці санкцій і в тому, що зазначених у санкційних списках осіб буде притягнуто до відповідальності, автор статті поцікавився, «... як чинна українська влада збирається пояснювати США факти кадрової лояльності до людей із оточення російського агента, особливо, з огляду на введені Штатами санкції відносно самого Деркача та його найближчого кола». Підсумовано, що «у разі відсутності реакції від Зеленського, правоохоронців та спецслужб доведеться визнати, що Україна остаточно перетворилася на бананову республіку, яка, через корумпованість і безпорадність своїх

інститутів не може захистити свої стратегічні галузі від зовнішнього впливу. На міжнародній арені з боку РФ давно лунає гасло, що Україна - failed state, держава, яка не відбулася. На жаль, історія навколо умисного знищення НАЕК з подальшою його корпоратизацією може стати яскравим тому підтвердженням». Текст: <https://politics.fakty.ua/365851-failed-state-pochemu-rossijskie-agenty-hozyajnichayut-v-atomnoj-energetike-strany---smi>

33. **Доповідь про російські злочини в Україні взяли до уваги** [Електронний ресурс] // Голос України. – 2021. – 14 січ. (№ 5). — Електрон. дані. *Йдеться про допис у Фейсбуці віце-маршалка Сейму Польщі Малгожати Госєвської, яка повідомила, що Міжнародний кримінальний суд (МКС) у Гаазі взяв до уваги її доповідь "Російські воєнні злочини в Україні в 2014 році". Доповідь складена на основі більш як 60 інтерв'ю, що їх польські та українські волонтери взяли в колишніх полонених, які розповіли про тортури та вбивства, вчинені на непідконтрольних нині Україні територіях. Як зазначила Малгожата Госєвська, "прокурор визнала, що існує обґрунтована ймовірність, що у визначений період на території України скоювалися воєнні злочини і злочини проти людяності", та проінформувала, що в доповіді злочини поділено на три категорії: вчинені під час збройних дій, вчинені під час арештів та затримань, вчинені в Криму. Також на розгляді Європейського суду з прав людини наразі перебувають чотири тисячі позовів громадян, пов'язаних із подіями в окупованому Росією Криму та на Донбасі.* Текст: <http://www.golos.com.ua/article/340658>

34. **ЄСПЛ оголосить рішення щодо прийнятності справи «Україна проти Росії (щодо Криму)»** [Електронний ресурс] // Юрид. газ. – 2021. – 11 січ. — Електрон. дані. *Подано інформацію, що упродовж найближчого часу Європейський суд з прав людини (ЄСПЛ) має оголосити рішення щодо прийнятності справи «Україна проти Росії (щодо Криму)» за № 20958/14. Про це розповів Міністр юстиції України Денис Малюська, як повідомила прес-служба Мін'юсту. За словами очільника Мін'юсту,*

міждержавна справа «Україна проти Росії» перебуває в Європейському суді з прав людини з березня 2014 року. Тоді уряд України звернувся до ЄСПЛ зі скаргами на порушення протягом березня - вересня 2014 року Росією на окупованій території Криму прав громадян, гарантованих такими статтями «Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод»: право на життя, заборона катування, право на свободу та особисту недоторканість, право на справедливий суд, право на повагу до приватного і сімейного життя, свобода думки, совісті і релігії, свобода вираження поглядів, свобода зібрань та об'єднання, заборона дискримінації. Текст: <https://jur-gazeta.com/golovna/espl-ogolosit-rishennya-shchodo-priynyatnosti-spravi-ukrayina-proti-rosiyi-shchodo-krimu-.html>

35. Жигайло А. Російські найманці вбили Олега Андрієнка / Андрій Жигайло // Газета по-українськи. – 2021. – 14 січ. (№ 2). — С. 2. *Йдеться про те, що 11 січня під час обстрілу українських позицій на Донбасі загинув 37-річний Олег Андрієнко. Борець 56-ої окремої мотопіхотної Маріупольської бригади втратив життя в бою в селищі Піски під Донецьком. Він – перший загиблий 2021 року український солдат. Текст: https://gazeta.ua/articles/ukraine-newspaper/_rosijski-najmanci-vbili-olega-andriyenka/1008075*

36. За час окупації у Крим переселили 200 тисяч росіян [Електронний ресурс] // Крим. світлиця. – 2021. – 8 січ. (№ 1). — Електрон. дані. *Подано інформацію, що до Криму за період окупації переселилися щонайменше 200 тисяч росіян. Наголошено, що відповідно до Римського статуту Міжнародного кримінального суду, переміщення державою-окупантом частини її власного цивільного населення на окуповану нею територію є воєнним злочином. Текст: <http://svitlytsia.crimea.ua/index.php?section=article&artID=22894>*

37. Катриченко Т. Мирный тупик / Татяна Катриченко // Фокус. – 2021. – № 1/2 (15 янв.). — С. 28-29. *Висвітлено ситуацію навколо*

переговорного мінського процесу у 2020 році та розглянуто подальші перспективи щодо мирного врегулювання ситуації на Донбасі. Зазначено, що весь 2020 рік Україна демонструвала бажання виконувати Мінські угоди, іноді йшла на компроміси і навіть піддалася провокації – підписала документ про створення координаційної ради за участю представників ОРДЛО та погодилась на спільне з бойовиками патрулювання позицій українських військових. Можливо, Україна сподівалась, що Росія зробить крок назустріч, але вплинути на Москву не вдалося – як і у 2015-му, РФ вимагає організувати вибори на окупованій нею території та амністію бойовикам. У результаті концепція "ні війни, ні миру", яку вибрала Україна, себе вичерпала – переговорний Мінський процес зайшов у глухий кут, вимагаючи нових рішень. Зазначено, що Україна сподівається, що у 2021 році учасником переговорного процесу щодо Донбасу стануть США, а значить, міжнародний тиск на Росію у питанні миру та деокупації територій посилиться. Окрему увагу приділено плану "А" Президента Володимира Зеленського, який не спрацював, планам "В" і "С", "нормандському" формату перемовин, питанню обміну полоненими тощо. Наведено коментарі Віце-прем'єр-міністра України – Міністра з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України Олексія Резнікова, українських політичних аналітиків.

38. **Комісаренко О. Він побував в "АДу"...** [Електронний ресурс] / Олена Комісаренко // Голос України. – 2021. – 16 січ. (№ 7). – Електрон. дані. Йдеться про Сергія Голобородька, який у складі 93-ої механізованої бригади обороняв Донецький аеропорт. Текст: <http://www.golos.com.ua/article/340801>

39. **Кривонос розповів про операцію щодо повернення Криму, яку зірвав зрадник** [Електронний ресурс] // Крим. світлиця. – 2021. – 15 січ. (№ 2). — Електрон. дані. Йдеться про заяву ексзаступника секретаря РНБО, у 2014-му році — начальника Управління спеціальних операцій Генерального штабу Сергія Кривоноса стосовно того, що Генштаб Збройних сил України

(ЗСУ) готував секретну операцію щодо повернення Криму, під час якої на півострів планували перекинути найбільш боєздатні підрозділи Десантно-штурмових військ Збройних сил України. Текст:

<http://svitlytsia.crimea.ua/index.php?section=article&artID=22918>

40. **Леошко В. Проведення виборів у частині регіону сходу є небезпечним** / Владислав Леошко // *Голос України*. – 2021. – 19 січ. (№ 8). — Електрон. дані. *Йдеться про робочу нараду з питань проведення місцевих виборів на територіях Донецької та Луганської областей за участі голів Донецької облдержадміністрації (ОДА) Павла Кириленка та Луганської ОДА Сергія Гайдая, т. в. о. командувача Об'єднаних сил Віктора Ганущака, керівників Головного управління Служби безпеки України (СБУ) в Донецькій та Луганській областях і Головних управлінь Національної поліції двох областей. Учасники наради детально обговорили безпекову ситуацію на Донеччині та Луганщині й зазначили у підписаному за результатами наради протоколі, що у зв'язку зі здійсненням Російською Федерацією (РФ) збройної агресії проти України неможливо забезпечити стовідсоткову безпеку громадян під час організації підготовки та проведення відповідно до Виборчого кодексу України місцевих виборів 28 березня 2021 року на виборчих дільницях у низці громад Донецької та Луганської областей.* Текст: <http://www.golos.com.ua/article/340901>

41. **Луговая Ю. Боевики снова нарушили перемирие на Донбассе: у ВСУ потери** [Електронний ресурс] / Юлия Луговая // *Fakty. ua* : [веб-сайт]. – 2021. – 14 янв. — Електрон. даные. *Як повідомила у Telegram українська делегація у Тресторонній контактній групі (ТКГ) з урегулювання ситуації на Донбасі, 14 січня на лінії зіткнення на Донбасі отримав бойове поранення український військовий. Інцидент стався близько 18:00 у результаті обстрілу наших позицій біля населеного пункту Гнутове. Стан бійця оцінюється як стабільний. Зазначено: «Українською стороною СЦКК [Спільний центр з контролю та координації] з використанням координаційного механізму був введений "режим тиші" і направлена*

відповідна нота до Спеціальної моніторингової місії ОБСЄ». Текст: <https://ukrainenews.fakty.ua/365746-boeviki-snova-narushili-peremirie-na-donbasse-u-vsu-poteri>

42. **Луговая Ю.** **На Донбассе под обстрелом боевиков погиб украинский военный** [Электронный ресурс] / Юлия Луговая // Fakty. ua : [веб-сайт]. – 2021. – 11 янв. — Электрон. данные. *Йдеться про обстріл 11 січня позицій Об'єднаних Сил на Донбасі біля населеного пункту Піски, жертвою якого став військовослужбовець Збройних сил України (ЗСУ). Про це у Telegram повідомила Українська делегація в Тресторонній контактній групі з урегулювання ситуації на Донбасі. Зазначено, що «українською стороною Спільного центру з контролю та координації (СЦКК) був задіяний координаційний механізм: введено "режим тиші", висунуто вимогу про припинення вогню, підготовлено і направлено ноту до Спеціальної моніторингової місії ОБСЄ (СММ ОБСЄ)». Указано, що дані про загиблого воїна поки не оприлюднені.* Текст: <https://ukraine.fakty.ua/365428-na-donbasse-pod-obstrelom-boevikov-pogib-ukrainskij-voennyj>

43. **Мехед П.** **Україні потрібні сучасні контрбатареїні системи** / Петро Мехед ; спілкувався Олександр Зеленко // Газета по-українськи. – 2021. – 6 січ. (№ 1). — С. 7. *Наведено інтерв'ю з колишнім заступником міністра оборони Петром Мехедом про 160 діб перемир'я на Донбасі, переваги української армії та реформу Збройних Сил України (ЗСУ). За його словами, Росія намагається приховати свою присутність на Донбасі. З посиленням обстрілів робити це буде складніше. Доведеться збільшувати контингент "відпускників". Можливе застосування бронетехніки в обмеженій кількості. До цього українці готові. Якщо ж Росія використає ракетне озброєння, то це викрис їх, однак Москва не готова до нових санкцій.* Текст: https://gazeta.ua/articles/politics-newspaper/_ukrayini-potribni-suchasni-kontrbatarejni-sistemi/1006766

44. **Минобороны озвучило боевые потери ВСУ в 2020 году** [Электронный ресурс] // Fakty. ua : [веб-сайт]. – 2021. – 15 янв. — Электрон. данные. *Як повідомило Міністерство оборони України у відповідь на запит «Радіо Свобода», у 2020 році під час бойових дій на Донбасі загинули 50 військовослужбовців Збройних Сил України (ЗСУ). Крім того, бойові поранення отримали 339 військових, а 79 військовослужбовців померли з інших причин, ніж бойові. Таким чином, у ході проведення АТО / ООС на Донбасі з 2014 року загинули 2665 військовослужбовців ЗСУ, поранення отримали 10 152 військових.* Текст: <https://ukrainenews.fakty.ua/365856-minoborony-ozvuchilo-boevye-poteri-vsu-v-2020-godu>

45. **Мозговой И. Главари ОРДЛО заявили о намерении передать Украине нескольких пленных** [Электронный ресурс] / Иван Мозговой // Fakty. ua : [веб-сайт]. – 2021. – 16 янв. — Электрон. данные. *Як повідомив ресурс «РБК-Україна», терористичні організації «ДНР» і «ЛНР» мають намір передати Україні в односторонньому порядку деяких полонених. У спільній заяві терористів зазначено: «Керівництвом ДНР спільно з керівництвом ЛНР було прийнято рішення в односторонньому порядку передати на українську сторону ... деяких утримуваних в місцях позбавлення волі громадян України. ... У цю групу увійшли жінки, люди похилого віку та особи, які страждають важкими захворюваннями». Бойовики уточнили, що вирішили передати Україні утримуваних громадян з нагоди православного свята - Водохреща.* Текст: <https://ukrainenews.fakty.ua/365903-glavari-ordlo-zayavili-o-namerenii-peredat-ukraine-neskolkih-plennyh>

46. **Наші політв'язні мають вийти на свободу** [Електронний ресурс] // Голос України. – 2021. – 15 січ. (№ 6). — Електрон. дані. *Йдеться про заяву Постійного представника України в Раді Європи (РЄ) Бориса Тарасюка, який піддав гострій критиці окупаційну російську адміністрацію за незаконне засудження за сфабрикованими звинуваченнями трьох громадян України: Енвера і Різи Омерових та Айдера Джаппарова на 18, 17 і 13 років у колоніях суворого режиму”. Борис Тарасюк наголосив – це є свідченням того,*

що "російська судова система не має нічого спільного з правосуддям, а лише продовжує політику переслідування кримських татар та придушує будь-які ознаки інакомислення в окупованому Криму". Борис Тарасюк виступив з вимогою до Російської Федерації (РФ) скасувати рішення суду та негайно звільнити всіх українських громадян, які нелегально утримуються Росією. Також Україна закликала генерального секретаря РЄ, комісара РЄ з прав людини та держави – члени РЄ рішуче відреагувати на ці протиправні дії та вимагати від РФ припинення порушення норм міжнародного права, включаючи гуманітарні та міжнародні норми прав людини, на тимчасово окупованих територіях України. Текст:

<http://www.golos.com.ua/article/340725>

47. **«ОБСЕ превзошла себя в стремлении угодить РФ»: Гармаша возмутил прецедент в ТКГ [Электронный ресурс] // Fakty. ua : [веб-сайт]. – 2021. – 20 янв. — Электрон. данные. Наведено тези допису на сторінці у соцмережі журналіста Сергія Гармаша, який бере участь у переговорах з Донбасу у межах Тресторонньої контактної групи (ТКГ). Він, зокрема, наголосив, що профанація Мінських переговорів щодо Донбасу доведена ОБСЄ до повного апофеозу і підтвердив свої слова фактами. Так, спочатку, пише журналіст, ОБСЄ "де-факто погодилася з тим, що РФ сама себе призначила «посередником» у переговорах із Україною щодо конфлікту Росії із Україною. Потім ОБСЄ своєю бездіяльністю сприяла перетворенню Тресторонньої контактної групи в, де-факто, п'ятисторонню. Вона не помічала, що у переговорах беруть участь не представники ОРДЛО, як це записано у Мінських угодах, а «міністри» «республік», та ще й на тлі їх «державної» символіки. А тепер, до роботи у політичній підгрупі були допущені ще й «громадські радники від "ЛНР" і "ДНР"... Правда, сьогодні вони не сказали не слова, але важливо те, що ОБСЄ проковтнула їх появу, не поцікавившись ні статусом, ні дипломатичною процедурою їх допуску. І, навіть, не взявши на себе відповідальність за їх технічну появу в процесі! Хоча процес технічно організовує виключно ОБСЄ!!!".** Текст:

<https://fakty.ua/366207-obse-prevzoshla-sebya-v-stremlenii-ugodit-rf-gramasha-vozmutil-precedent-v-tkg>

48. **Осипчук Н. Не лише вивчати історію, а й творити її** [Електронний ресурс] / Наталія Осипчук // *Голос України*. – 2021. – 13 січ. (№ 4). – Електрон. дані. *Йдеться про бойовий шлях офіцера 93-ої ОМБ Мирослава Мислу (позивний "Мисливець"), який загинув у віці 24 років 2 жовтня 2016 року.* Текст: <http://www.golos.com.ua/article/340612>

49. **Охрименко О. После скандальной продажи "Массандры" оккупанты выставили на продажу винзавод "Коктебель"** [Электронный ресурс] / Ольга Охрименко // *Fakty. ua* : [веб-сайт]. - 2021. – 13 янв. — Электрон. данные. *Йдеться про те, що пустивши з молотка легендарну «Масандру» в Криму, окупанти продають ще один завод із віковою історією. Так, завод марочних вин «Коктебель», заснований 1879 року, виставлений на продаж за 100 млн. рублів (38 млн. гривень). Указано, що за досить скромну суму покупець отримає основний корпус заводу в Коктебелі, а також будівлі, цехи, землю під виноградниками і під господарськими об'єктами - всього 73 об'єкти в Коктебелі, Курортному, Щебетовці і Наніково. Заявки приймаються до 20 січня, а нового господаря винзаводу планують знайти до 26 січня.* Текст: <https://crime.fakty.ua/365647-posle-skandalnoj-prodazhi-massandry-okkupanty-vystavili-na-prodazhu-vinzavod-koktebel>

50. **Охрименко О. Путина устраивает ситуация с Донбассом: стало известно, зачем Кремлю оккупированные территории** [Электронный ресурс] / Ольга Охрименко // *Fakty. ua* : [веб-сайт]. – 2021. – 17 янв. — Электрон. данные. *Наведено тези інтерв'ю ресурсу «Обозреватель» російського журналіста і публіциста Костянтина Еггерта. За його словами, у Кремлі нібито не вважають серйозним політиком українського Президента Володимира Зеленського і сподіваються на можливість коли-небудь домовитися з українськими олігархами. Журналіст також зазначив, що «Путін особисто глибоко переконаний, що Крим*

назавжди залишиться під російським контролем, і не бачить жодних підстав змінювати щось по Донбасу». На думку Еггерта, глава РФ сприймає Донбас як потенційну карту для внутрішньоросійської гри. Він пояснив, «якщо в якийсь момент Путін вважатиме, що черговий "порятунок росіян від геноциду" може зіграти якусь позитивну роль для нього всередині країни, то він цю карту розіграє. Він може визнати "ЛНР" і "ДНР", може включити їх до складу Росії. Чисто фізично він розуміє, що така можливість у нього є. Питання - у ціні, яку готовий за це заплатити К. Еггерт вважає, що для Путіна «донбаська карта» - це важіль тиску на українське керівництво, і щось змінювати господарю Кремля немає потреби.

Текст: <https://world.fakty.ua/365923-putina-ustraivaet-situaciya-s-donbassom-stalo-izvestno-zachem-kremlyu-okkupirovannye-territorii>

51. **Охрименко О. Реваншизм не пройдет: в Генштабе выступили с заявлением ко Дню памяти защитников ДАП** [Электронный ресурс] / Ольга Охрименко // Fakty. ua : [веб-сайт]. – 2021. – 16 янв. — Электрон. данные. *Йдеться про те, що у День пам'яті захисників Донецького аеропорту (ДАП), який відзначається 16 січня, Генеральний штаб Збройних сил України (ЗСУ) виступив із заявою. У Генштабі вказують, що українська армія, як ніхто інший, розуміє ціну миру, за який вже віддано тисячі життів. Українські військові роблять все для перемоги над одвічним ворогом України - російським агресором. У заяві наголошено, що ЗСУ «завжди докладатимуть зусиль, аби діти й родини загиблих воїнів були гідно пошановані, а пам'ять про всіх полеглих захисників не викривлювали, не тьмяніла в Україні та світі». Зазначено, що ЗСУ «завжди пам'ятатимуть цинізм, підступність і брехню представників російських збройних формувань та їхніх найманців, грубі порушення ними норм міжнародного гуманітарного права, зокрема під час розстрілів поранених захисників України в ході військових дій у районах Іловайська та Дебальцевого. Також пам'ятатимуть про терор проти цивільних громадян протягом всіх років збройної агресії Росії проти України». Відзначено, що «Росія прагне будь-*

якою ціною зняти з себе відповідальність за розв'язання міжнародного збройного конфлікту на Донбасі, поширюючи свої повідомлення через агентів впливу, різного роду апологетів «руського міра», які в ефірі українського телеканалу називають злочинцями Українську армію та всіх, хто носить погони. Особливо цинічно це відбулося напередодні річниці пам'яті полеглих в Донецькому аеропорті захисників України...». Наголошено, що «саме тому всі небайдужі до майбутнього України мають унеможливити виведення навіть з-під найменшої відповідальності за скоєне російських регулярних з'єднань і підрозділів, підпорядкованих Міністерству оборони РФ, підрозділів та спеціальних формувань, підпорядкованих іншим силовим відомствам РФ, їхніх радників, інструкторів, та регулярних збройних формувань, озброєних банд та груп найманців, створених підпорядкованих, керованих та фінансованих Росією». Завершується Заява словами про те, що ЗСУ «закликають не піддаватися керованим провокаціям і гібридним проявам інформаційного впливу ворога, зберігати спокій та об'єднуватися довкола свого Війська».

Текст:

<https://ukrainenews.fakty.ua/365906-revanshizm-ne-projdet-v-genshtabe-vystupili-s-zayavleniem-ko-dnyu-pamyati-zacshitnikov-dap>

52. **Охрименко О. Елемент пропаганды: у Зеленского объяснили, кому выгодна передача террористами пленных Украине** [Электронный ресурс] / Ольга Охрименко // Fakty. ua : [веб-сайт]. – 2021. – 16 янв. — Электрон. данные. У контексті оголошеного бойовиками «ДНР» і «ЛНР» наміру щодо передачі Україні 19 січня в односторонньому порядку деяких полонених (жінок, людей похилого віку та важкохворих осіб), наведено коментарі радника керівника Офісу Президента України (ОПУ) Михайла Подоляка, оприлюднені ресурсом «РБК-Україна». Він заявив, що видача Україні деяких полонених із окупованих територій буде використана окупантами у своїй пропаганді. Крім того, певну вигоду отримає народний депутат України Віктор Медведчук, якого в ОРДЛО вказують як посередника у передачі полонених. За словами радника, переговори про

звільнення полонених блокуються Росією штучно. І найкращим доказом того є факт, що досі в місця утримання полонених на Донбасі не пускають навіть представників Червоного хреста. Текст: <https://ukrainenews.fakty.ua/365912-element-propagandy-u-zelenskogo-obyasnili-komu-vygodna-peredacha-terroristami-plennyh-ukraine>

53. **Писанська Н. Берлін побачив позитив** [Електронний ресурс] / Наталія Писанська // *Голос України*. – 2021. – 15 січ. (№ 6). — Електрон. дані. *Йдеться про брифінг представника федерального уряду Німеччини Ульріке Деммер щодо підсумків консультацій політичних радників у межах "нормандського формату", що відбулися 12 січня в Берліні. Ульріке Деммер зазначила, що перемир'я на Донбасі, яке підтримується з літа 2020 року, має бути використане для політичних цілей урегулювання, зокрема повернення Україною контролю над власною ділянкою кордону. Серед позитивних чинників представниця уряду ФРН також відзначила: обмін особами, котрі утримуються сторонами конфлікту; домовленості в переговорах щодо відведення військ і розмінування територій; відкриття Україною нових пунктів перетину лінії розмежування. Ульріке Деммер зауважила, що Росія як підписант Мінських домовленостей має використати свій вплив на сепаратистів, а ФРН була і нині готова разом із Францією працювати над "проясненням відкритих питань".* Текст: <http://www.golos.com.ua/article/340740>

54. **Підбурювання до держзради: в Україні відкрили справу проти заступника командувача ЧФ РФ** [Електронний ресурс] // *Крим. світлиця*. – 2021. – 15 січ. (№ 2). — Електрон. дані. *Подано інформацію, що Офіс Генерального прокурора відкрив кримінальне провадження стосовно заступника командувача Чорноморського флоту РФ щодо підбурювання до держзради українських військових у березні 2014 року. Розпочато кримінальне провадження стосовно заступника командувача Чорноморського флоту Військово-морського Флоту Збройних Сил РФ за фактом підбурювання до вчинення державної зради (ч. 4 ст. 27, ч. 1 ст. 111*

КК України). За даними слідства, у березні 2014 року високопосадовець ЗС РФ з метою заподіяння шкоди обороноздатності та державній безпеці України, а також зміни меж території держави схилив військовослужбовців ЗСУ до вчинення держзради. Текст:

<http://svitlytsia.crimea.ua/index.php?section=article&artID=22921>

55. Радники лідерів "нормандської четвірки" зустрілися у Берліні [Електронний ресурс] // *Голос України*. – 2021. – 14 січ. (№ 5). — Електрон. дані. *Йдеться про зустріч в Німеччині політичних радників лідерів держав – учасниць Нормандського формату, у якій у складі української делегації взяв участь керівник Офісу Президента України (ОПУ) Андрій Єрмак. Учасники зустрічі розглянули широкий спектр безпекових і гуманітарних питань, зокрема, обговорили стан виконання домовленостей, досягнутих очільниками Німеччини, Франції, України та Росії під час саміту в Парижі в грудні 2019 року. Українська сторона акцентувала увагу на безпекових питаннях і на необхідності посилення безпекової складової домовленостей, також Андрій Єрмак подякував німецькій стороні за організацію зустрічі та партнерам з Німеччини та Франції за підтримку України на шляху до встановлення миру на Донбасі.* Текст:

<http://www.golos.com.ua/article/340657>

56. Річниця падіння вежі Донецького аеропорту [Електронний ресурс] // *Україна молода*. – 2021. – 13 січ. – Електрон. дані. *Йдеться про те, що шість років тому після кількоденних танкових обстрілів російських бойовиків впала диспетчерська вежа Донецького аеропорту. Вона стала символом героїзму та незламності захисників України. Експерти наголошують, що саме оборона летовища, яка тривала 242 дні, стала символом здатності України чинити спротив російській агресії. Оборона Донецького аеропорту розпочалася 26 травня 2014 року після того, як бойовики захопили інфраструктуру, і українці бійці провели спецоперацію із зачистки території. Воїни Збройних сил України (ЗСУ) зайняли будівлю аеропорту та захищали його протягом 242 днів. Це був стратегічно*

важливий об'єкт, а сама диспетчерська вежа була "очима" захисників летовища. Загалом під час оборони Донецького летовища загинули понад 200 українських бійців, 58 з них — в останні кілька діб. Текст : <https://umoloda.kyiv.ua/number/0/196/153575/>

57. **Рішення ЄСПЛ – це перемога і перший крок** [Електронний ресурс] // *Голос України*. – 2021. – 15 січ. (№ 6). — Електрон. дані. Наведено коментар міністра закордонних справ України Дмитра Кулеби з приводу рішення Європейського суду з прав людини (ЄСПЛ) щодо прийнятності справи України проти Російської Федерації (РФ) по Криму. Міністр зазначив, що "це важливий крок на шляху до притягнення Росії до юридичної відповідальності за агресію проти України", а також нагадав, що Україна позивається проти Росії не тільки в ЄСПЛ, а й у Міжнародному морському трибуналі та Суді ООН. Дмитро Кулеба висловив впевненість, що ці міжнародні суди "крок за кроком підтверджуватимуть ту правду, яку доносила Україна світові з 2014 року, коли почалася російська агресія, і спростовуватимуть усю пропаганду, яку поширювала Росія". Текст: <http://www.golos.com.ua/article/340746>

58. **Скрипник В. Серце гвардійця зупинилося після повернення з війни** / Віктор Скрипник // *Ria (Вінниця)*. –2021. – 13 січ. (№ 1). — С. 15. Зазначено, що напередодні Святвечора рідні та побратими прощалися зі старшим прапорщиком з Калинівського полку Нацгвардії Іваном Глуханюком. Упродовж трьох днів на плацу полку був приспущений Державний прапор. Він одним з перших поїхав захищати країну від окупантів у 2014-му. Надалі такі відрадження повторювалися щороку. Зауважено, що помер гвардієць від інсульту.

59. **Список політв'язнів поповнився трьома кримськими татарами** [Електронний ресурс] // *Голос України*. – 2021. – 13 січ. (№ 4). – Електрон. дані. Йдеться про протест Міністерства закордонних справ України (МЗС України) у зв'язку з рішенням Південного окружного

військового суду Російської Федерації (РФ) від 12 січня 2021 року про засудження трьох громадян України - Айдера Джаппарова, Енвера Омерова та Різи Омерова у справі так званої "Білогорської групи Хізб ут-Тахрір" за сфабрикованими звинуваченнями в "організації та участі в діяльності терористичної організації та насильницькому захопленні й утриманні влади". У МЗС України вказують, що слідство та судовий процес відбувались із численними процедурними порушеннями та в умовах цілковитого ігнорування наданих захистом доказів про непричетність обвинувачуваних до інкримінованих діянь, що вказує на політичну вмотивованість рішення. Як зазначила заступниця міністра закордонних справ України Еміне Джапарова, "зазначені вироки є черговим доказом використання російської судової системи, яка не має нічого спільно з правосуддям, для продовження політики переслідувань кримських татар та придушень будь-яких ознак інакомислення в окупованому Криму".

Текст:

<http://www.golos.com.ua/article/340581>

60. Суд у РФ оголосив вироки трьом кримським татарам: 13, 16 і 18 років колонії [Електронний ресурс] // Крим. світлиця. – 2021. – 15 січ. (№ 2). — Електрон. дані. *Йдеться про заяву Уповноваженої Верховної Ради України (ВРУ) із прав людини Людмили Денісової щодо того, що російські судді оголосили вирок кримським татарам Енверу та Різу Омеровим і Айдеру Джаппарову у 18, 13 і 16 років позбавлення волі відповідно. Український омбудсман засудила ухвалене незаконне рішення стосовно наших співгромадян країною-агресором, «яка своїми ганебними діями продовжує демонстративно порушувати міжнародні договори та норми міжнародного права».*

Текст:

<http://svitlytsia.crimea.ua/index.php?section=article&artID=22924>

61. У 2020 році в ході бойових дій на Донбасі загинули 50 військових ЗСУ – дані Міноборони [Електронний ресурс] // Радіо Свобода : [укр. інформ. сайт]. – 2021. – 15 січ. – Електрон. дані. *За повідомленням Міністерства оборони України, “кількість*

військовослужбовців Збройних сил України (ЗСУ), які загинули за період проведення бойових дій під час ООС з початку 2020 року, становить 50 осіб. Кількість військовослужбовців ЗСУ, які отримали поранення за період проведення бойових дій під час ООС з початку 2020 року, становить 339 осіб». Про це йдеться у документі, підписаному начальником Управління зв'язків з громадськістю ЗСУ Богданом Сеником. З інших причин, окрім бойових, під час операції Об'єднаних сил протягом 2020 року померли 79 українських військових, додають у Міністерстві. Загалом, за даними Міноборони, у ході проведення спершу антитерористичної операції, згодом – ООС проти російських гібридних сил на Донбасі з 2014 року загинули 2 665 військових Збройних сил України, поранено 10 152. Кількість «інших загиблих (померлих)» військових ЗСУ, за заявою відомства, становить 1 168 людей. Збройний конфлікт на Донбасі триває від 2014 року після російської окупації Криму. Україна і Захід звинувачують Росію у збройній підтримці бойовиків. Кремль відкидає ці звинувачення і заявляє, що на Донбасі можуть перебувати хіба що російські «добровольці».

Текст:

<https://www.radiosvoboda.org/a/news-vtraty-zsu-2020/31048044.html>

62. **Україна розслідує незаконне затримання 120 кримських татар на Керченському мосту** [Електронний ресурс] // Крим. світлиця. – 2021. – 15 січ. (№ 2). — Електрон. дані. Подано інформацію, що за фактом незаконного позбавлення волі 120 громадян України на території тимчасово окупованого Росією Криму розпочато кримінальне провадження. Встановлено, що увечері, 11 січня, під виглядом перевірок документів та автомобілів, 120 представників кримськотатарського народу фактично були незаконно затримані окупаційними «правоохоронцями» з метою недопущення їх присутності в судовому засіданні у «справі Хізб ут-Тахрір», що відбулося в Ростові-на-Дону.

Текст:

<http://svitlytsia.crimea.ua/index.php?section=article&artID=22929>

63. **Україна у Раді Європи вимагає від Росії припинити репресії в окупованому Криму** [Електронний ресурс] // Крим. світлиця. – 2021. –

15 січ. (№ 2). — Електрон. дані. Подано інформацію, що постійний представник України Борис Тарасюк у Раді Європи піддав гострій критиці окупаційну російську адміністрацію за незаконне засудження за сфабрикованими звинуваченнями трьох громадян України: Енвера і Різи Омерових та Айдера Джаппарова на 18, 17 і 13 років у колоніях суворого режиму. Текст:

<http://svitlytsia.crimea.ua/index.php?section=article&artID=22930>

64. **«Я на власні очі бачила російських спецслужбовців» – голова Мінветеранів про Святогірську лавру** [Електронний ресурс] // Радіо Свобода : [укр. інформ. сайт]. – 2021. – 15 січ. – Електрон. дані. Зазначено, що Голова Міністерства у справах ветеранів, генерал-майор Служби безпеки України (СБУ) Юлія Лапутіна бачила російських військових на території Свято-Успенської Святогірської лаври, якою зараз користується Українська православна церква (Московського патріархату) після початку російської агресії. Про це вона розповіла в інтерв'ю "Радіо Свобода". За словами Ю. Лапутіної, попри те, що в Україні церква відокремлена від держави, Росія «навіть на доктринальному рівні позиціонує церкву як елемент м'якої сили, яка змінює поведінку населення тієї держави, де вона розташована, в інтересах Росії». Ю. Лапутіна додала, що стосовно деяких громадян, які «мають відношення до відповідного релігійного напрямку, вчиняли дії на шкоду безпеці України», вже є судові рішення про притягнення їх до кримінальної відповідальності. Текст:

<https://www.radiosvoboda.org/a/news-laputina-sviatohirska-lavra/31048711.html>

**Підготовлено Відділом інформаційного забезпечення органів влади
Національної бібліотеки України імені Ярослава Мудрого**

**Відповідальний за випуск Н. Я. Зайченко
21 січня 2021 р.**